

OPINIA PRAWNA RP.074.11.2020.AKK

Przedmiot opinii:

Przedmiotem opinii jest ocena zapisów przedstawionego projektu uchwały w sprawie wprowadzenia za część roku 2020 zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Podstawa prawna opinii:

- ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych;
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa;
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;
- ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Opinia:

Zgodnie z treścią art. 15p ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zwanej dalej ustawą, rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Przywołany powyżej przepis nakazuje radzie gminy określenie grup przedsiębiorców, którzy będą mogli skorzystać ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, przy założeniu spełnienia wymaganego kryterium, aby byli to przedsiębiorcy, których płynność uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów zawartymi w piśmie z dnia 10 kwietnia 2020 r., znak: PS2.844.79.2020, wskazanie grup przedsiębiorców może nastąpić poprzez odwołanie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 566), w którym ustanowiono czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców określonych zakresów działalności (jeśli przedsiębiorca musiał zaprzestać prowadzenia działalności, to na pewno jego płynność finansowa uległa pogorszeniu). W przypadku określenia grup przedsiębiorców w ww. sposób dodatkowe precyzowanie pojęcia pogorszenia płynności finansowej nie jest konieczne gdyż z oczywistych względów należy przyjąć, że nastąpiło pogorszenie sytuacji podatnika w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19, np. gdy podatnicy zostali zobowiązani do zamknięcia swojego zakładu, np. fryzjerzy, kosmetyczki, prowadzący hotele, restauracje i inne punkty gastronomiczne, sklepy w galeriach handlowych. Doprecyzowanie jednak pojęcia pogorszenia płynności finansowej będzie zasadne w razie, gdy możliwość skorzystania ze zwolnienia zostanie skierowana również do innych grup przedsiębiorców, w przypadku których spełnienie tego warunku nie będzie już tak oczywiste.

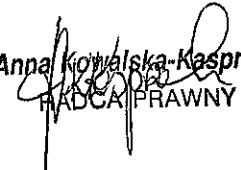
Przepis art. 15p ust. 1 ustawy, nie przewiduje dokumentowania pogorszenia płynności finansowej podatnika, korzystającego z preferencji podatkowych w związku z uchwałą rady gminy wydaną na podstawie przepisów kompetencyjnych wprowadzonych do ustawy o COVID-19. Niemniej jednak stosownie do ogólnej reguły wyrażonej w art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o jej udzielenie, informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacji o otrzymanej pomocy publicznej, zawierających w szczególności wskazanie dnia i podstawy prawnej jej udzielenia, formy i przeznaczenia, albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy. Natomiast zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej - Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01), Komisja uznała określoną w sekcji 3.1 pomoc państwa za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione zostaną wszystkie wymienione poniżej warunki (przepisy szczegółowe dotyczące produkcji podstawowej produktów rolnych oraz sektorów rybołówstwa i akwakultury określono w pkt 23): a) pomoc w formie dotacji bezpośrednich, zaliczek zwrotnych, korzyści podatkowych lub w zakresie płatności nie przekracza 800 000 EUR na przedsiębiorstwo; wszystkie dane liczbowe muszą zostać podane w kwotach brutto, tj. przed odliczeniem podatków lub innych opłat; b) pomoc jest przyznawana na podstawie programów pomocy posiadających szacowany budżet; c) pomoc może zostać przyznana przedsiębiorstwom, które nie znajdowały się w trudnej sytuacji (w rozumieniu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych) w dniu 31 grudnia 2019 r.; może być ona przyznana przedsiębiorstwom, które nie znajdują się w trudnej sytuacji lub przedsiębiorstwom, które nie znajdowały się w trudnej sytuacji w dniu 31 grudnia 2019 r., ale które później napotkały trudności lub znalazły się w trudnej sytuacji z powodu epidemii COVID-19; d) pomoc przyznaje się nie później niż 31 grudnia 2020 r.; e) pomoc przyznana przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych uwarunkowana jest jej nie przeniesieniem w części lub w całości na producentów surowców i nie jest ustalana na podstawie ceny lub ilości produktów zakupionych od producentów surowców lub wprowadzonych na rynek przez zainteresowane przedsiębiorstw. Zasadnym zatem jest pozyskanie od wnioskujących o udzielenie pomocy informacji o spełnieniu ww. wymogów. Jedynie tytułem przykładu wskazać należy na opracowany projekt uproszczonego formularza pozwalającego na zweryfikowanie spełniania przesłanek udzielenia pomocy zamieszczony na następującej stronie internetowej: https://www.uokik.gov.pl/covid19_a_pomoc_publiczna.php#faq3972.

Dodatkowo podkreślić należy, iż w podejmowanych uchwałach należy dokonać odesłania do Tymczasowych ram, w których zostały określone warunki dopuszczalności pomocy odnoszącej się do instrumentów gminnych – przykładowy zapis: „Pomoc, o której mowa w niniejszej uchwale stanowi pomoc publiczną mającą na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego i jest udzielana zgodnie z Sekcją 3.1 Komunikatu Komisji Europejskiej: Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1)”.

Określając w uchwale zwolnienia z podatku od nieruchomości należy zwrócić szczególną uwagę na czasokres tego zwolnienia albowiem nie jest możliwe na podstawie art. 15p ust. 1 ustawy zwolnienie z płatności raty podatku po upływie terminu płatności, ani też zaliczenie

wpłaconej tytułem podatku należności na poczet późniejszych należności. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 ust. 7 zd. drugie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, podatek jest płatny w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminach: do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Natomiast zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 3) ww. ustawy, osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane wpłacać obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości - bez wezwania - na rachunek właściwej gminy, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15. każdego miesiąca, a za styczeń do dnia 31 stycznia. Po upływie terminu płatności niezapłacony podatek staje się stosownie do regulacji art. 51 § 1 ustawy z dnia ordynacja podatkowa, zaległością podatkową i nie ma podstaw z mocy art. 15p ust. 1 ustawy, do przedłużania jej terminu płatności. Nie jest również dopuszczalne zaliczenie dokonanej uprzednio tytułem podatku wpłaty na poczet późniejszych należności z uwagi na treść art. 59 § 1 pkt 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa, zgodnie z którym zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek zapłaty.

Reasumując powyższe i przechodząc na grunt przedstawionego projektu uchwały w sprawie wprowadzenia za część roku 2020 zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, uznać należy, iż wymaga on zmian. Ponownej analizy i zmiany wymaga zapis § 1 ust. 3 projektu, z uwagi na fakt, iż nie jest możliwe na podstawie art. 15p ust. 1 ustawy, zwolnienie z podatku od nieruchomości, których termin płatności minął, i które stały się zaległością podatkową. Ponownej analizy i zmiany wymaga także zapis § 2 ust. 1 projektu, celem jego uzupełnienia o pozyskanie danych od przedsiębiorców pozwalających na zweryfikowanie spełniania przez nich przesłanek udzielenia pomocy na warunkach określonych w komunikacie Komisji Europejskiej. Zmiany wymaga również zapis § 3 ust. 1 projektu, z uwagi na brak możliwości zaliczenia uiszczonej wpłaty podatku na poczet późniejszych należności. Ponownej analizy i zmiany wymaga także zapis § 3 ust. 2 projektu, z uwagi na fakt, iż wprowadzona zostaje na jego mocy odrębna i niezależna od żadnych przesłanek pomoc. Dodatkowo w ocenie opiniującego w projekcie winno znaleźć się odesłanie do Tymczasowych ram, w których zostały określone warunki dopuszczalności pomocy odnoszącej się do instrumentów gminnych, doprecyzowanie pojęcia pogorszenia płynności z uwagi na poszerzony o działalność gospodarczą związaną z zarządzaniem nieruchomościami krąg przedsiębiorców ponad ten wynikający z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r. poz. 566) oraz dodatkowe określenie sposobu dokumentowania pogorszenia płynności finansowej o której mowa w § 1 ust. 4 projektu.

Anna Kowalska-Kasprzak
RADCA PRAWNY

Sulechów, dnia 9 czerwca 2020 r.